

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Sermo Sextus Nestorii De Dictis Epistolæ Apostoli Ad Hebræos:
Considerate apostolum & pontificem confessionis nostræ Jesum, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

ὁ ἀθέσπος, ἢ οὐ; Εἰ μὲν οὖν κύριος, κοινῶς
τῷ λεγόμενῳ. Εἰ δ' οὐ κύριος, μὴ οὐ μόνον
ἀθέσπον τὸ Χριστὸν ποιεῖν, ἐμὲ παρρησίᾳ
τὸ οὐκ εἰδέναι. ἀκούσαμι τῆς μακαρίας Παύλου
Φοιβεράς κεκραγῆτος· Τίς ἔστιν ὁ σαυρωτής; ἀ-
κουσον πάλιν Φαυερράτα τὴν Φωνῆς· καὶ γὰρ
ἐσαυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ἔζη ἐκ δυνα-
μείως Θεοῦ. Εἰ ἐσαυρώθη ἐξ ἀσθενείας, τίς
ἠδένειται, αἰρετικῆ; ὁ Θεὸς λόγος;

Ex l. 1. ad-
vers. Nestor.
Epistola 2.
Ephes.

Βλέπε τὸ συμβαῖνον, αἰρετικῆ. ἢ φησὶν τὸ
Φωνῆς τῆ Χριστοῦ πατρὸς, ἀλλ' οἶδα σε-
βασμίδου τὸ δόξα μόνον Θεοῦ, δι' ἧς παρῆλθεν
ὁ τῆν ὅλων δεσπότης, δι' ἧς ἀπέλαμψεν ὁ τῆς
δικαιοσύνης ἥλιος· πάλιν ἐπιστάθην τὸ χροτόν.
πῶς δ', παρῆλθεν, εἰσῆκασι; οὐ εἰρηταί μοι
δ', παρῆλθεν, ἀπὸ τῆς ἐγγιότητος. οὐ γὰρ ἔγωγε (α-
γίως ἐπιλατάνομαι τῆν ἰδίαν). Ὁ παρῆλθεν τὸν
Θεὸν ἐκ τῆς Χριστοῦ πατρὸς, ὡς τῆς
θείας ἐδιδάχθη γραφῆς, ὅτι ἡμετέρας Θεὸν,
ἐξ αὐτῆς ἑδαμῶς ἐδιδάχθη.

Ex capitulo 3.
Ephes.

Οὐδαμῶς ἴσθην ἢ θεία γραφή Θεὸν ἐξ
Χριστοῦ λέγει γεννηθῆσαι, ἀλλὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, υἱὸν, κύριον. Ἐπὶ πάντες ὁμολογού-
μεν. ἃ γὰρ ἐδίδαξεν ἡ θεία γραφή, ἀθλιος
ὄφθῃς ὁ μὴ δεχόμενος. Εἰρήνῃς ὡς ἀγαθὸς ὁ
πατρίων καὶ τῶν μητέρων αὐτῶν. αὐτῆ τῆν ἀλ-
γῶν ἢ φωνῆ, ἔλα τὴν μάλλον σε. Τὰ καὶ τὴν
ἡμετέρας ἡδίστου οἱ ἀρχαίτοι. Εἰρήνῃς ὡς ἀγα-
θὸς ὁ πατρίων ὁ τῶν μητέρων αὐτῶν. Ἐὰν
εἴπῃ· Εἰρήνῃς ὡς ἀγαθὸς τὸν Θεὸν καὶ τῶν
μητέρων αὐτῶν.

etiam ipse homo, an secus? Siquidem
Dominus, communicant inter se, quæ
dicuntur. Sin minus, noli tu, cum nu-
dum ac simplicem hominem Christum
facias, mihi hoc probrum impingere.
Audiamus beatum Paulum aperte cla-
mantem, quisnam sit ille crucifixus.
Audiigitur apertissime ejus vocem: Ece-
nim crucifixus est ex infirmitate, sed vivit
ex virtute Dei. Si crucifixus est ex infir-
mitate, quis infirmatus est, hæretice?
Illene Deus Verbum?

VIII.

Vide quid accidat, hæretice. Non in-
video nomen Virgini Χριστοῦ: fateor
enim reverendam esse eam, quæ con-
ceperit Deum; per quam tranfierit Do-
minus omnium; per quam justitiæ sol
illuxerit: Deus enim erat Verbum, &
cum homine conjunctum, & in eo ha-
bitans; sed porro suspicor plausum.
Quomodo hoc, quod dixi, tranfierit, in-
tellexistis? Non dixi, pertransiit, pro eo
quod est genitus: non enim ita facie-
le meæ sententiæ obliviscor. Transiit
Deum per Virginem Χριστοῦ, a
Scriptura perdoctus sum; natum, non
edoctus sum.

IX.

Nusquam divina scriptura Deum ex
Virgine Χριστοῦ asserit natum; sed
JESUM CHRISTUM, Filium, Domi-
num. Hæc omnes confiteamur: quæ
enim docuit divina scriptura, qui non
statim accipit, miser est. Surge, accipe
puerum & matrem ejus. Hæc angelorum
vox est, imo tua. Fortasse generatio-
nem ipsius noverat archangelus. Surge,
& accipe puerum & matrem ejus; non di-
xit: Surge, & accipe Deum & matrem
ejus.

Matt. 2. v. 13.

SERMO SEXTUS NESTORII
DE DICTIS EPISTOLÆ
APOSTOLI AD HEBRÆOS:

Considerate apostolum & pontificem confessionis
nostre JESUM, &c.

Hebr. 3. v. 1.

Ex l. 3. ad-
vers. Nestor.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ἢ ἀκούοντες ὄνομα, τὸ
Θεὸν λόγον τοῦτον ἀποστόλον. ἀρχιερέως ἀ-
ναγιγνώσκοντες κληῖον, ἰερότητα τὴν ἀρχιερέα Φαυ-
ράτου, ὡς ἀδελφὸς φρενοβλαβείας ἰδέα. Τίς γὰρ
ἀφ' ἑβραίων ἀποστόλος μετῴν σὺν ἑβραίοις ἀθέσπον
μηνυόμενον ἐγίνε; τίς ἀρχιερέως ὄνομασίαν ἀκούων,

POSTOLI nomen in Christo au-
dientes, Deum Verbum male in-
telligunt apostolum esse. Legentes item
pontificis vocabulum, Deum esse imagi-
nantur pontificem, mira dementia. Quis
enim apostoli officium audiens, non
statim videat hominem demonstrari?
Quis summi sacerdotis nomen audiens,

I.

divinitatis naturam ad sacerdotis ministerium vocet?

II. Si enim Deus pontifex est, quis erit, qui officio ejus debeat coli? Si Deus oblaturus est sacrificia tanquam pontifex, nullus erit, cui offerantur, Deus. Quid enim dignum jam divinitate est, si tanquam inferior offerat sacrificia superiori?

III. Unde igitur eis Deus appellandus pontifex visus est, qui sacrificio, secundum sacerdotii ritum, ad profectum suum omnino non indiget? perpetuus quippe possessor est divinitatis. Ex hominibus nempe electus, atque susceptus pontifex, pro hominibus constituitur apud Deum.

IV. Non angelos apprehendit, sed semen Abrahe apprehendit. Nunquid semen Abrahæ est ipsa divinitas? Audi consequentem etiam vocem: Unde debuit per omnia fratribus similis fieri. Numquid divinitati? Quos enim Deus Verbum habere potuit fratres similes sui?

V. Respice etiam illud, quod his dictis adjungitur: Ut misericors fieret & fidelis pontifex ad Deum; in eo enim, in quo passus est & ipse tentatus, potest & his, qui tentantur, auxilium ferre. Qui igitur passus est, ille est pontifex misericors; patibile autem templum est, non hic qui vivificator est Deus.

VI. Semen Abrahæ is est, qui heri & hodie, secundum Pauli Apostoli vocem; non ille qui dixit: Antequam Abraham esset, ego sum. Similis hic fratribus per omnia, qui humanæ animæ corporisque suscipit fraternitatem; non ille qui dixit: Qui me videt, videt & Patrem meum.

VII. Missus est autem ille, nobis substantialis, & vinctus, & prædicans captivis remissionem, & cæcis visum: Spiritus enim Domini super me, propter quod vinxit me; pauperibus evangelizare misit me, sanare contritos corde, predicare captivis remissionem, & cæcis visum.

VIII. Cum porro de Christo diceret, quod missus esset denuntiare captivis remissionem; Apostolus addidit hoc etiam, & dixit: Hic qui fidelis Deo factus est pontifex. Factus est enim hic, non perpetuo antea fuerat. Hic paulatim in pontificis profecit, hæretice, dignitatem. Audi vocem tibi hoc evidentius declamantem: Qui in diebus, inquit, carnis sue preces supplicationisque ad eum, qui posset salvum a morte facere, cum clamore valido & lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia; & quidem cum esset Filius, dicitur ex illis, quæ passus est, obedientiam, & consummatus factus est omnibus obtemperantibus

θεότητος οὐσίᾳ τὸν ἀρχιερέα νομοῦσεν;

Ei γὰρ ἀρχιερεὺς ἢ θεότης, τίς ὁ πατὴρ τῆς ἰδίας λειτουργίας θεοπαλαιῆτος; Εἰ Θεὸς ὁ προσφέρων, σὸς εἶς ὁ προσφέρων; ἢ γὰρ θεότητος ἄλιον, ἢ ὡς ἐλατῶν προσφέρων τὰ μείζονα;

Πόθεν οὖν αὐτοῖς ὁ Θεὸς κεκληθῆναι ἢ ἀρχιερεὺς ἐνομάσθην, ὁ θυσίας εἰς προσκυτῶν ἰδίᾳ καὶ τοῖς ἀρχιερέας μὴ χειρίζων; ὁ θεότητος κτήτωρ. Ἐξ ἀνθρώπων ληφθεὶς, ἵνα αἰδέσθων κατὰ τὴν εὐαγγελίᾳ τῆς Θεοῦ.

Οὐκ ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. μὴ σπέρμα τῆς Ἀβραάμ ἢ θεότης; ἀκούσον καὶ τὸ ἐπισημῶν φωνῶν. Ὅταν ὄφειλε καὶ πρῶτα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, μὴ τῇ θεότητι; ἵνα ὁ Θεὸς λόγος ἔσθην ἀδελφοῖς εὐκλόγως;

Σχίσπει ὁ τῶν αὐτῶν ἀδελφῶν συναπιόμενον. ἵνα θεήμων γίνῃται καὶ πρὸς ἀρχιερεὺς τῆς Θεοῦ. ἐν ᾧ γὰρ πέποιθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, διδάσκει τοῖς πειραζομένοις βοηθῶντα. Οὐκ οὐκ ὁ παθὼν ἀρχιερεὺς θεήμων, παθητὸς ὁ ναός, οὐχ ὁ ζῶστος ὁ νεκρὸς Θεός.

Σπέρμα Ἀβραάμ ὁ Χρῆς καὶ σήμερον, καὶ τὸ πᾶν Παύλου φωνῶν. οὐχ ὁ λόγος. Πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι, ἐγὼ εἶμι. ἕμιοις τοῖς ἀδελφοῖς καὶ πρῶτα. ὁ ψυχῆς ἀνθρώπου καὶ θεοῦ ἀγαθῶν ἀδελφότης, οὐχ ὁ λόγος. Ὁ ἐωρακῶς ἐμὲ, ἐώρακα τὸ πατέρα.

Ἀπετάλη ὁ ἡμῶν ὁμοῦσος, ὃς κείρεται καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν. Πᾶν γὰρ κείρεται ἐπὶ ἐμὲ, οὐδένα κείρεται με.

Ὅτι ἀπετάλη κείρεται ἀρχιερέας ἀφῆσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστόλος ἐπιφέρει καὶ φησιν. Οὗτος ὁ πῶς ὁ Θεὸς γεννημένος ἀρχιερεὺς. ἐγγὺς γὰρ, ἐκ αἰδίου κτλ. Ἐστὶ ὁ καὶ μικρὸν ἀρετικῆς, εἰς ἀρχιερέας προσκυτῶν ἀλίον. ἀκούε σαφέστερος σοὶ διὰ βοῶσης φωνῆς. Ὅς ἐν τῇ ἡμέρᾳ, φησὶ, τὸ θεὸς αὐτῶν, δεῖσας τε καὶ ἰκετείας πρὸς τὸν διδάμενον σῶζεν αὐτοὺς ἐκ θανάτου, καὶ κενῆς ἰσχυρίας, καὶ δακρύων προσκυνήσεως, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς δουλείας, καὶ αὐτῶν ὡς υἱός, ἔμεθεν ἀπὸ τῆς ἐπάτης τῆς κακίας, ὃς τελειώσας ἐγγὺς τοῖς πατριάρχαις

κοίτην αὐτῶν πᾶσαν αἰτίας σωτηρίας ἀεὶ καὶ - perantibus sibi causa salutis aeternae.
λύτου.

Excerpto ad- dem.

Τὸ ἴδιον ὁ Θεὸς κατὰ μικρὸν παρέκλι-
ρηκεῖ, καὶ οὐδὲ Λούκας ἐν τοῖς θαυμάσι-
οις βοᾷ. Ἰησοῦς παρέκλιθη ἡλικία καὶ σοφία καὶ
χρησιμότητι. οἱ συμφωνοῦντες ἐπὶ Παύλου φησὶν ἰσχυρῶς.
Τελείωσις, φησὶν, ἐστὶν ἡμεῖς τοῖς ἀποστόλοις
αὐτῶν πᾶσαν αἰτίας σωτηρίας αἰωνίου. παρεσα-
ρτώθητι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὡς χερσὶ κατὰ τὸ πᾶν
Μηχισεδέχ. Ἐὰν ὁ Μωσὴς καὶ τὸ ἔθνος
συνήκοντες ἦσαν, ὁ ἀπὸ τῆς Ἀβραμ
κεκλημένος, ὁ κατὰ τὸν πατέρα τοῖς ἀδελφοῖς πα-
ρακλητός, ὁ ἡρώδης φησὶν ὡς χερσὶ. ὁ
ὡς παρρησιῶν τελείωσις, ὁ ἐν ᾧ πεποιθὴν
αὐτῶν πειρασθεῖς, διὰ τὸν πᾶν πειρασθέντων
βοήθησεν, ὁ κατὰ τὸν πατέρα Μηχισεδέχ ὡς
χερσὶς κεκλημένος. πᾶσι δὲ ἀδελφοῖς τῶν
Παύλου τὸ ἀπαθὴν Θεοῦ λόγον ἐπιτελεῖ καὶ
μεγίστην σωματι, ἐπὶ τὸν ὡς χερσὶ πᾶσι;

Ex lib. 3. ad- vers. Nestor.

Ὅτις οὖν ἡμῖν τούτου λόγοι ὡς χερσὶς,
συμπαθεῖς, καὶ συνήκοντες, ἐβεβαίωσεν τῶν
αὐτῶν μὴ ὡς χερσὶ πειρασθεῖς. αὐτῶν γὰρ ἡμῖν
τὸ ἐπισημασθέντος βίβλου ἐκ ἀπὸ τῆς Ἀ-
βραμ ἀπὸ τῆς, αἰς ἡμῶν ἑαυτῶν καὶ ὡς χερσὶ,
τὸ ὡς χερσὶς ἡμῶν σωματι.

Consummatur autem id, quod paulatim proficit, haereticè, de quo etiam & Lucas in Evangelio clamat: Iesus proficiebat aetate, & sapientia, & gratia. Quibus congrue etiam Paulus dicens: Consummatus factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis aeternae; appellatus a Deo pontifex secundum ordinem Melchisedech. Hic ille cum Moise, quoad ducendi exercitus typum, comparatus; ille semen Abrahae vocatus; ille per omnia similis fratribus; ille tempore factus pontifex; ille per passiones consummatus; ille qui in quo passus est, ipse tentatus, potest tentatis auxiliari; ille secundum ordinem Melchisedech pontifex appellatus. Cur igitur diversa sentis a Paulo? Cur impassibilem Deum Verbum corpore terreno commiscens, passibilem pontificem facis?

IX.

Luc. 2. v. 52.

Hebr. 5. v. 6.

X.

Cum sit igitur nobis hic solus pontifex condolens, & cognatus, & firmus, de ejus fide nunquam depellamini. Ipse enim nobis ex promissa benedictione, ex femine Abraham missus est, utpote pro se, & pro suo genere, corporis sacrificium offerens.

SERMO SEPTIMUS NESTORII, QUI QUARTUS IN PROCLUM,

adversus eos, qui propter conjunctionem, vel divinitatem Verbi mortificant, vel humanitatem deificant.

Mario Mercatore interprete.

Sermonis qui memoratur, praeter Martium Mercatorem interpretem.

In ep. ad clericos suos Constantienses existens parte 3.

Cyrillus. Miserunt, inquit, huic diacono qui rerum ecclesiasticarum curam gerit, duas chartulas: unam quidem compositam a Phorio forsitan, aut ab alio quolibet, adversus librum meum, quem ad monachos edidi; & aliam veluti in speciem quaternionis, inconvenientem habentem etiam titulum, hoc modo: Adversus eos, qui propter conjunctionem, vel divinitatem Verbi mortificant, vel humanitatem deificant. Praefatio autem sic se habet. Contumelias, &c. Deinde conatur ostendere, quod corpus passum sit, & non Deus Verbum, &c.

Ex eodem refert prolixa fragmenta excerpto 8. & 9. & 10. & 11. & 12. apud Mercatorem. Refert quoque libro primo contradictionum pagina 14. libro secundo pag. 52. 54. & 58. libro quinto pag. 134. & 136. editionis Graeco-Latinae Parisiensis. Refert item in responsione ad objectiones Orientalium adversus tertium anathematismum: quibus ex locis Graecum textum desumpsimus.

Oblata sunt in concilio Ephesino excerpta quaedam ex libris Nestorii. Pertinent ad hunc sermonem, quae VII. VIII. XIV. & XIX. numero recensentur: & hinc quoque Graeca accepimus.

Titulus, ut modo dictum est, repeti debet ex epistola Cyrilli ad suos clericos.

E